

အမျိုးသားကျန်းမာရေးမူဝါဒ ပြန်လည်ဆန်းစစ်သုံးသပ်၍ ပြင်ဆင်ရေးဆွဲရေး ဦးဆောင်ကော်မတီ၊

အကြံပေးကော်မတီနှင့် လုပ်ငန်းအဖွဲ့တို့ Video Conferencing စနစ်ဖြင့် ဆွေးနွေးပွဲတွင်

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးပြောကြားခဲ့သည့် အမှာစကား ကောက်နုတ်ချက်

နေပြည်တော်၊ ရုံးအမှတ် (၄)

(၂၀၂၀) ပြည့်နှစ်၊ ဇွန်လ (၂၅) ရက်နေ့

- မြန်မာနိုင်ငံတွင် (၁၉၉၃) ခုနှစ်၌ အမျိုးသားကျန်းမာရေးမူဝါဒ (National Health Policy) ကို အဆိုပါခေတ်ကာလ၌ ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိသောကျန်းမာရေး အခြေအနေများနှင့် အညီရေးဆွဲခဲ့ပါကြောင်း၊
- ယခုအခါ ပြောင်းလဲလာသော အခြေအနေအရပ်ရပ် (changing epidemiological situation) နှင့် ကိုက်ညီမှုရှိစေရေးအတွက် အဆိုပါ အမျိုးသားကျန်းမာရေးမူဝါဒကို ပြန်လည်ရေးဆွဲရန်အတွက် (၂၀၁၉) ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ (၅) ရက်နေ့မှ စတင်ကာ အမျိုးသားကျန်းမာရေးမူဝါဒ ပြန်လည် ဆန်းစစ်သုံးသပ်၍ ပြင်ဆင်ရေးဆွဲရေးဦးဆောင်ကော်မတီ (Steering Committee)၊ အမျိုးသား ကျန်းမာရေးမူဝါဒအား ပြန်လည်ဆန်းစစ်သုံးသပ်နိုင်ရေး အကြံပေးကော်မတီ (Advisory Committee)၊ အမျိုးသားကျန်းမာရေးမူဝါဒအား ပြန်လည်ဆန်းစစ် သုံးသပ်နိုင်ရေးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ (Working Group) နှင့် အမျိုးသားကျန်းမာရေးမူဝါဒပြန်လည်ရေးဆွဲရေး သန္ဓေအမြူတေအဖွဲ့ (Core group) တို့ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ကာ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါကြောင်း၊
- အကြံပေးကော်မတီ၌ ကျန်းမာရေးကဏ္ဍနယ်ပယ်အသီးသီးတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သော အငြိမ်းစား ပညာရှင်ကြီးများပါဝင်သည့်အတွက် ဤကော်မတီ၏ အကြံပြုမှုများသည် အမျိုးသားကျန်းမာရေး မူဝါဒရေးဆွဲရာ၌ အရေးကြီးပြီးလက်တွေ့ဆန်သော အကြံပြုမှုများရရှိခဲ့ပါကြောင်း၊
- ဤအကြံပြုမှုများကို ယခုလောလောဆယ် မြေပြင်အခြေအနေနှင့် ချိန်ထိုးကာ ဆက်လက်စဉ်းစား ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ယခုအခါ မူကြမ်းအဆင့်ဆင့်ရရှိပြီး နောက်ဆုံးအဆင့်နီးပါး ရေးဆွဲ ထားပြီးဖြစ်ပါကြောင်း၊

- အမျိုးသားကျန်းမာရေးမူဝါဒကို ပြန်လည်ရေးဆွဲသည့်အခါ နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲများ၏ လမ်းညွှန်ချက်နှင့် မိန့်ခွန်းများ၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ ရည်မှန်းချက်များ၊ မူဝါဒများ၊ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်၏ ရွေးကောက်ပွဲ ကြေညာစာတမ်း (NLD manifesto)၊ (၂၀၁၆) ဧပြီလ (၁) ရက်နေ့က မိမိပြောကြားခဲ့သည့် ဝန်ကြီးဌာန၏ ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များ၊ လွှတ်တော်များတွင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ မေးမြန်းမှုများနှင့် အဆိုများ၊ ပြည်သူ့အသံများအစရှိသည်ကို အားလုံးခြုံငုံသုံးသပ်အခြေခံပြီးရေးဆွဲနေသည့်အတွက် လက်တွေ့ကျပြီး မြေပြင်အခြေအနေနှင့် သဟဇာတဖြစ်မည့်ကျန်းမာရေးမူဝါဒ ဖြစ်မည်ဟု ယုံကြည်ပါကြောင်း၊
- ဤသို့ရေးဆွဲရာတွင် ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂလက်အောက်ခံအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဖွံ့ဖြိုးမှုမိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာနှင့် ပြည်တွင်းအစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ တိုင်းရင်းသားကျန်းမာရေးအဖွဲ့အစည်းများ အစရှိသည်တို့၏ အကြံပြုချက်များ ပါဝင်ပြီး အားလုံး၏ သဘောထားအယူအဆများကို အလေးထားစဉ်းစား၍ ရေးဆွဲထားပါကြောင်း၊
- ထို့အပြင် အမျိုးသားကျန်းမာရေးမူဝါဒတွင် နိုင်ငံ၏ ကျန်းမာရေးအခြေအနေများ၊ ဘဏ္ဍာငွေနှင့် ရန်ပုံငွေ ရရှိမှုများ၊ တိုးတက်လာသည့် ဆေးပညာနည်းစနစ်များနှင့် စက်ပစ္စည်းကိရိယာများ၊ ကျန်းမာရေး လူစွမ်းအားအရင်းအမြစ် အခြေအနေများ၊ နိုင်ငံတကာတွင် ဖြစ်ပေါ်ပြောင်းလဲမှုများ အပါအဝင် ယခုခေတ်ကာလ၏ အခြေအနေအရပ်ရပ်နှင့် ကိုက်ညီမှုရှိစေရေးနှင့် ရှေ့လာမည့်ကာလများတွင် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်မည့် ကျန်းမာရေးအခြေအနေများကို မျှော်မှန်း၍ ရေးဆွဲလျက်ရှိပါကြောင်း၊
- ဝန်ကြီးဌာန၏ ကျန်းမာရေးစီမံချက် တစ်ခုချင်းစီ၌ ရေးဆွဲထားခဲ့ပြီးလုပ်ဆောင်လျက်ရှိသော မဟာဗျူဟာနှင့် နည်းဗျူဟာများကို ဤထွက်ပေါ်လာမည့်မူဝါဒအသစ်နှင့် အညီ လိုအပ်သလို မွမ်းမံပြင်ဆင် ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- အမျိုးသားကျန်းမာရေးမူဝါဒ အသစ်မပေါ်မီကျန်းမာရေးစီမံချက် နှင့် program area တစ်ခုချင်းစီ အလိုက် မဟာဗျူဟာနှင့် နည်းဗျူဟာများ ချမှတ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါကြောင်း၊

- ဝန်ကြီးဌာန၏ လုပ်ငန်းစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေများကို စောင့်ကြည့် ဆန်းစစ်မှုစနစ်ကိုပါ အမျိုးသားကျန်းမာရေးမူဝါဒတွင် တစ်ပါတည်း ထည့်သွင်းရေးဆွဲသွားမည်ဖြစ်ပါ ကြောင်း၊
- အမျိုးသားကျန်းမာရေးမူဝါဒကို ပြန်လည်ရေးဆွဲရာ၌ အမျိုးသားကျန်းမာရေးစီမံကိန်း (National health plan) (၂၀၁၇-၂၀၂၁) အား လွှမ်းခြုံချိတ်ဆက်မိစေရန်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံစဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးမှု ပန်းတိုင်စီမံကိန်း (Myanmar Sustainable Development Plan) (၂၀၁၈-၂၀၃၀) တွင်ပါဝင်သော အချက်အကြောင်းအရာများနှင့်လည်း သဟဇာတကိုက်ညီမှုရှိစေရေး ဆောင်ရွက် သွားရမည်ဖြစ် ပါကြောင်း၊
- ယခုအခါ ပြန်လည်ရေးဆွဲနေသည့် အမျိုးသားကျန်းမာရေးမူဝါဒ (မူကြမ်း) တွင် မူဝါဒဦးတည်ချက် (policy goal)၊ မူဝါဒ၏အခြေခံမူသဘောတရား (policy principle)၊ မူဝါဒဘောင် (policy framework)၊ မူဝါဒနားလည်မှုပုံသဏ္ဌာန် (policy orientation)၊ မူဝါဒရည်ရွယ်ချက် (policy objective) စနစ်တကျပြည့်စုံစွာ ထည့်သွင်းရေးဆွဲထားခြင်းသည် ကောင်းမွန်ပြီး ယခုအခါရပ်လုံးပုံပေါ် လာပြီဖြစ်ပါကြောင်း၊ ဤဆောင်ရွက်ချက်များအားလုံးကို ရေရှည်မျှော်မှန်း၍ ရေးဆွဲရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- Policy orientation ၌ leadership and governance, health workforce, health infrastructure, health financing, health products, technologies and supply chain management, health information, organized service delivery နှင့် research and development များ ပါဝင်သည့် အတွက် ပြီးပြည့်စုံပါကြောင်း၊ ဤအချက်များအားလုံးသည် NLD manifesto ၌ ပါဝင်သည့် အချက်များ အား ဖြည့်ဆည်းရာ၌ အလွန်အရေးကြီးပါကြောင်း၊
- ဤအမျိုးသားကျန်းမာရေးမူဝါဒ (မူကြမ်း) ရေးဆွဲရာ၌ ကုလသမဂ္ဂလက်အောက်ခံအဖွဲ့အစည်းများ (UN Agencies) ၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ (development partners)၊ INGOs/ NGOs၊ EHO၊ CSO များပါဝင်သည့်အပြင် တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ် ဦးစီးဌာနမှူးများနှင့် မိမိတို့၏ သက်ဆိုင်ရာ

ဝန်ထမ်းများ ပါဝင်ရေးဆွဲလျက်ရှိသဖြင့် အားလုံးပါဝင်ရမည် (all inclusive) ဟူသော ခံယူချက်ကို ရရှိနေပါကြောင်း၊

- အမျိုးသားကျန်းမာရေးမူဝါဒကို ပြန်လည်ရေးဆွဲခြင်းသည် complex and dynamic process ဖြစ်သော်ငြားလည်း တိကျသော ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်ကို ဦးထိပ်ထား၍ စနစ်တကျရေးဆွဲပါက အောင်မြင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- ရေးဆွဲပုံရေးဆွဲနည်းမှာ အမျိုးမျိုး ပုံစံဖြင့်ရှိသော်လည်း မိမိတို့အနေဖြင့် အရှင်းလင်းဆုံး၊ အလွယ်ကူဆုံး၊ လက်တွေ့အကျဆုံးနည်းစနစ်များကို အသုံးပြု၍ ရေးဆွဲရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ရေးဆွဲသူများအနေဖြင့် လုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများစွာရှိသည်ကို တွေ့ရသည့်အတွက် မိမိတို့ရေးဆွဲမည့် အမျိုးသားမူဝါဒမူကြမ်း သည် လက်တွေ့ကျပြီး ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် မူဝါဒဖြစ်မည်ကို မိမိယုံကြည်ပါကြောင်း၊
- ကောင်းမွန်၍လက်တွေ့ကျသည့် အမျိုးသားကျန်းမာရေးမူဝါဒချမှတ်အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက် နိုင်ခြင်းဖြင့် ကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းများပိုမိုပီပြင်ကာနိုင်ငံ၏ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု အဆင့်အတန်း လည်း ပိုမိုမြင့်မားလာကာ ရေရှည်တွင် များစွာအကျိုးရှိမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- အမျိုးသားကျန်းမာရေးမူဝါဒကို ပြန်လည်ရေးဆွဲပြီးနောက် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ထံသို့ တင်ပြ၍ အတည်ပြုချက်ရယူဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်သဖြင့် ယခုမူကြမ်းကို သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း၊ ကော်မတီနှင့် အခြားနှီးနွယ်ဝန်ကြီးဌာနများ၏ အကြံပြုချက်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားကာ အမြန်ဆုံး အပြီးသတ် ရေးဆွဲသွားစေလိုပါကြောင်း၊
- နိုင်ငံတော်၏ ကျန်းမာရေးကဏ္ဍလုပ်ငန်းများအတွက် မူဝါဒလမ်းညွှန်အဖြစ် ကိုင်စွဲဆောင်ရွက်သွားမည့် မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားကျန်းမာရေးမူဝါဒ ပြန်လည်ရေးဆွဲရေးလုပ်ငန်းတွင် မိမိ၏ကိုယ်ပိုင်အရေးကိစ္စ သဖွယ်အလေးထားကာ ဝိုင်းဝန်းဆောင်ရွက်ကြသူများအားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ရှိပါကြောင်း၊ နိုင်ငံတော်နှင့် ပြည်သူများ အကျိုးအတွက် ဆက်လက်ပံ့ပိုးဆောင်ရွက်ကြပါရန် တိုက်တွန်းလိုပါကြောင်း ပြောကြားခဲ့ ပါသည်။